

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 5.6.2019 r.
COM(2019) 515 final

Zalecenie

ZALECENIE RADY

**w sprawie krajowego programu reform Litwy na 2019 r. oraz zawierające opinię Rady
na temat przedstawionego przez Litwę programu stabilności na 2019 r.**

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie krajowego programu reform Litwy na 2019 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Litwę programu stabilności na 2019 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych¹, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 21 listopada 2018 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2019 r. W należyтым stopniu uwzględniono w niej Europejski filar praw socjalnych proklamowany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w dniu 17 listopada 2017 r. Priorytety określone w rocznej analizie wzrostu gospodarczego zostały zatwierdzone przez Radę Europejską na posiedzeniu w dniu 21 marca 2019 r. W dniu 21 listopada 2018 r. na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazała Litwy jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, które zostało zatwierdzone przez Radę Europejską na posiedzeniu w dniu 21 marca 2019 r. W dniu 9 kwietnia 2019 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (zwane dalej „zaleceniem dla strefy euro”).

¹

Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

- (2) Jako państwo członkowskie, którego walutą jest euro, oraz ze względu na bliskie powiązania pomiędzy gospodarkami w unii gospodarczej i walutowej, Litwa powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie zalecenia dla strefy euro, co znajduje odzwierciedlenie w zaleceniach 2 i 3 poniżej. W szczególności środki inwestycyjne pomogą w realizacji drugiego zalecenia dla strefy euro odnośnie do wspierania inwestycji, a środki w dziedzinie edukacji przyczynią się do realizacji trzeciego zalecenia dla strefy euro odnośnie do funkcjonowania rynku pracy.
- (3) Sprawozdanie krajowe na 2019 r. dotyczące Litwy² zostało opublikowane w dniu 27 lutego 2019 r. Zawiera ono ocenę postępów Litwy w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych przez Radę w dniu 13 lipca 2018 r., działań następczych podjętych w związku z zaleceniami z poprzednich lat, a także postępów Litwy w realizacji jej krajowych celów w ramach strategii „Europa 2020”.
- (4) W dniu 10 maja 2019 r. Litwa przedłożyła swój krajowy program reform na 2019 r., a w dniu 30 kwietnia 2019 r. – program stabilności na 2019 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (5) Odpowiednie zalecenia dla tego kraju znalazły odzwierciedlenie w programowaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych („funduszy ESI”) na lata 2014–2020. Jak przewidziano w art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013³, Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego z wnioskiem o dokonanie przeglądu oraz zaproponowanie zmian w umowie partnerstwa i odpowiednich programach wówczas, gdy jest to konieczne do wsparcia realizacji stosownych zaleceń Rady. Komisja przedstawiła więcej szczegółowych informacji na temat wykorzystania przez nią tego przepisu w ramach wytycznych w sprawie stosowania działań łączących skuteczność europejskich funduszy ESI z należyтым zarządzaniem gospodarczym⁴.
- (6) Litwa jest obecnie objęta częścią zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie stabilności na 2019 r. rząd planuje uzyskanie nadwyżki nominalnej na poziomie 0,4 % PKB w 2019 r. i 0,2 % w 2020 r., przewiduje się, że następnie obniży się ona do poziomu 0,1 % PKB w 2021 r. Po przeliczeniu salda strukturalnego⁵ stwierdza się osiągnięcie z nadwyżką średniookresowego celu budżetowego, którym jest osiągnięcie deficytu w wysokości 1 % PKB w kategoriach strukturalnych, w okresie objętym programem. W 2017 r. Litwie zezwolono na tymczasowe odchylenie w związku z wdrażaniem reform strukturalnych. Odchylenie to jest przenoszone z roku na rok przez okres trzech lat. Zgodnie z programem stabilności na 2019 r. oczekuje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB zmaleje z 34,2 % PKB w 2018 r. do 32,9 % w 2022 r. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto te prognozy budżetowe, jest wiarygodny. Środki niezbędne do osiągnięcia planowanych poziomów nadwyżki

² SWD(2019) 1014 final.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁴ COM(2014) 494 final.

⁵ Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, nieuwzględniającym środków jednorazowych i tymczasowych, ponownie przeliczone przez Komisję przy użyciu powszechnie przyjętej metodyki.

począwszy od 2020 r. nie zostały jednak dostatecznie sprecyzowane. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2019 r. przewiduje się, że saldo strukturalne wykaże deficyt w wysokości 1 % PKB w 2019 r. i 0,9 % PKB w 2020 r., zgodnie ze średniookresowym celem budżetowym. Należy jednak uważnie monitorować zmiany wydatków w krótkim i średnim okresie, zwłaszcza w świetle możliwych przyszłych zagrożeń dla stabilności dochodów. Ogólnie rzecz biorąc, Rada jest zdania, że zgodnie z prognozami Litwa spełni wymogi paktu stabilności i wzrostu w latach 2019 i 2020.

- (7) W czerwcu 2018 r. rząd przyjął szereg aktów ustawodawczych w celu wdrożenia kompleksowego pakietu sześciu reform strukturalnych obejmujących kluczowe obszary, takie jak edukacja, ochrona zdrowia, podatki, gospodarka nieformalna, emerytury i innowacje.
- (8) Litwa nadal podejmuje działania na rzecz zwalczania szarej strefy gospodarki i poprawy przestrzegania przepisów prawa podatkowego. Chociaż środki te dały obiecujące wyniki, przestrzeganie przepisów prawa podatkowego utrzymuje się, ogólnie rzecz biorąc, na niskim poziomie. Litwa nadal ma jedną z największych luk w podatku VAT w UE. Dalsza poprawa przestrzegania przepisów prawa podatkowego zwiększyłaby dochody i sprawiłaby, że system podatkowy byłby bardziej sprawiedliwy. Nie podjęto żadnych działań w celu rozszerzenia bazy podatkowej o źródła, które wywierają mniej szkodliwy wpływ na wzrost gospodarczy. Podatki środowiskowe i podatki od majątku pozostają poniżej średniej Unii Europejskiej i nie przewiduje się żadnych zmian w zakresie opodatkowania samochodów lub podatku od użytkowania dróg przez pasażerów prywatnych.
- (9) Od 2018 r. emerytury publiczne są automatycznie indeksowane w związku ze wzrostem kosztów wynagrodzeń. Oczekuje się, że spowoduje to zmniejszenie wydatków publicznych na emerytury z 6,9 % PKB w 2016 r. do 5,2 % w 2070 r. Ze względu jednak na przewidywany spadek zatrudnienia adekwatność wysokości emerytur prawdopodobnie się zmniejszy, ponieważ świadczenia emerytalne nie będą nadążać za wzrostem płac. Przewiduje się, że wskaźnik wysokości świadczeń emerytalnych, który wyraża średnią wysokość emerytury w stosunku do średniego wynagrodzenia, będzie stale spadać z poziomu, który już teraz jest jednym z najniższych w Unii. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w przypadku zmniejszenia wskaźnika wysokości świadczeń rząd musi zaproponować środki naprawcze. Ze względu na niepewność co do dokładnego charakteru i harmonogramu takich przyszłych środków nie ujmuje się ich w prognozach zawartych w sprawozdaniu na temat starzenia się społeczeństwa. Stanowią one jednak ryzyko dla stabilności finansów publicznych. Jeśli ogólny wskaźnik wysokości świadczeń pozostałby niezmienny do 2070 r., wydatki na emerytury zwiększyłyby się do 7 % PKB, a nie zmniejszyły do prognozowanego poziomu 5,2 %. W związku z tym panuje niepewność co do tego, jak przepisy emerytalne będą stosowane w praktyce i jakie będą ich skutki dla stabilności finansów publicznych i adekwatności wysokości emerytur w miarę upływu czasu.
- (10) Istotnym wyzwaniem dla Litwy nadal pozostają wysoki odsetek osób narażonych na ubóstwo lub wykluczenie społeczne oraz rosnące nierówności dochodowe. Kwestie te hamują wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu. Mimo stałego wzrostu gospodarczego wiele grup społeczeństwa litewskiego (np. osoby starsze, niepełnosprawne, dzieci, gospodarstwa domowe osób samotnie wychowujących dzieci i bezrobotni) jest szczególnie zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Chociaż w ostatnich latach nastąpiła poprawa w zakresie siatki bezpieczeństwa socjalnego, to ogólna moc korygująca litewskiego systemu podatków i świadczeń oraz

poziom wydatków na ochronę socjalną w stosunku do PKB pozostają jednymi z najniższych w Unii Europejskiej. Podjęto pierwsze kroki w celu rozwiązania problemu wysokiego poziomu ubóstwa i nierówności dochodowych, takie jak wprowadzenie „kwoty minimalnych potrzeb konsumpcyjnych”, zwiększenie powszechnych świadczeń na dziecko oraz indeksacja emerytur. Utrzymujący się wysoki poziom ubóstwa i nierówności świadczy jednak o tym, że przed krajem tym jest jeszcze długa droga do osiągnięcia średniego poziomu zabezpieczenia społecznego panującego w Unii Europejskiej oraz że potrzebne są inwestycje w walkę z wykluczeniem społecznym. Strategie aktywnego włączenia słabszych grup społecznych są bardziej skuteczne, kiedy łączą większą adekwatność minimalnego dochodu i systemów emerytalno-rentowych, aktywizację zawodową i poprawę świadczenia usług społecznych, w tym opieki nad dziećmi i mieszkalnictwa socjalnego.

- (11) Rynek pracy zawęził się w wyniku wzrostu zatrudnienia, a także na skutek niekorzystnego rozwoju sytuacji demograficznej, w tym emigracji. Aby złagodzić skutki spadku liczby ludności w wieku produkcyjnym, potrzebne są inwestycje w kapitał ludzki oraz łatwiejszy dostęp do zatrudnienia dla wszystkich. W obliczu utrzymujących się niedoborów wykwalifikowanej siły roboczej i niedopasowania umiejętności Litwa powinna przyspieszyć reformy na rzecz poprawy jakości i skuteczności systemów kształcenia na wszystkich poziomach oraz zapewnić sprawiedliwy dostęp do wysokiej jakości włączającego kształcenia i szkolenia. Spadek liczby ludności sprawił, że sieć szkół znalazła się pod presją. Zmiana demograficzna wymaga strategii na rzecz utrzymania dostępu do wysokiej jakości edukacji dla wszystkich, przy jednoczesnym zapewnieniu wydajności sieci szkół i wsparciu nauczycieli dotkniętych konsolidacją szkół. Nadal konieczne są znaczne wysiłki w celu konsolidacji sieci szkolnictwa wyższego, obejmującej ponad 40 państwowych i prywatnych uniwersytetów i szkół wyższych. Organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego muszą zmodernizować programy nauczania, a także zwiększyć zdolność reagowania na potrzeby lokalnych i regionalnych rynków pracy. Skuteczne i łatwo dostępne działania w zakresie uczenia się dorosłych, przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji, a także świadczenie usług społecznych, mogłyby przyczynić się do zwiększenia liczby osób aktywnych zawodowo. Poziom uczestnictwa w kształceniu dorosłych pozostaje niski – w 2018 r. sięgał on 6,6 %, czyli poziomu dużo niższego niż średnia unijna wynosząca 11,1 %. Gospodarka Litwy mogłaby czerpać korzyści z inwestycji w podnoszenie poziomu umiejętności, w tym umiejętności cyfrowych, innowacje i lepszą integrację osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (na przykład osób niepełnosprawnych, starszych, bezrobotnych lub biernych zawodowo). W szerszej perspektywie istotne jest wzmacnianie zdolności partnerów społecznych, aby stymulować ich zaangażowanie.
- (12) Wciąż aktualnymi wyzwaniem są nie najlepszy stan zdrowia społeczeństwa i niskie inwestycje w opiekę zdrowotną. Istnieje nadal znaczny potencjał w zakresie racjonalizacji wykorzystania zasobów przez dalsze przechodzenie z opieki szpitalnej do opieki ambulatoryjnej. Wciąż powszechnie korzysta się z usług szpitalnych; notowane są wysokie wskaźniki hospitalizacji w przypadku chorób przewlekłych w połączeniu ze stosunkowo niskim wskaźnikiem obłożenia łóżek. Dalsza racjonalizacja wykorzystania zasobów szpitali wraz z inwestycjami ukierunkowanymi na wzmocnienie usług podstawowej opieki zdrowotnej, w tym inwestycjami w personel służby zdrowia, są konieczne do zwiększenia wydajności i poprawy stanu zdrowia obywateli. Jakość opieki pozostaje jedną z głównych przyczyn nie najlepszego stanu zdrowia w społeczeństwie. Środki mające na celu poprawę jakości

opieki są rozdrobnione; poziom korzystania z akredytacji w podstawowej opiece zdrowotnej jest niski, a w szpitalach systemu akredytacji nie stosuje się w ogóle. Szczególnie niski jest poziom inwestycji w środki zapobiegania chorobom. Ponadto działaniom podejmowanym w celu ulepszenia środków zapobiegania chorobom na szczeblu lokalnym brakuje nadrzędnej wizji i tracą one na skuteczności ze względu na brak współpracy systemowej między urzędami zajmującymi się zdrowiem publicznym a podstawową opieką zdrowotną. Ponadto niski poziom wydatków na opiekę zdrowotną w połączeniu ze stosunkowo wysokimi opłatami nieformalnymi i wysokimi opłatami własnymi mają negatywny wpływ na równy dostęp do opieki zdrowotnej.

- (13) Podjęto pewne działania w walce z korupcją, jednak nadal brakuje zintegrowanego rejestru deklaracji interesów. W 2018 r. przyjęto przepisy wykonawcze do ustawy o ochronie sygnalistów, a obecnie toczą się dyskusje na temat nowego prawa regulującego działalność lobbingową. Utrzymują się nieprawidłowości w zakresie zwalczania korupcji w systemie opieki zdrowotnej.
- (14) Udział inwestycji w PKB Litwy utrzymuje się zarówno poniżej średniej UE, jak i średniej pozostałych krajów bałtyckich. Poziom innowacyjności i zdolność przedsiębiorstw do absorpcji technologii są na Litwie niskie. Potrzebne są wyższe poziomy inwestycji w badania naukowe i innowacje, zwłaszcza w sektorze prywatnym. Zwiększyłoby to wydajność, która, pomimo niedawnego wzrostu, pozostaje znacznie poniżej poziomu UE. Niedobór specjalistów w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych wskazuje na potrzebę inwestowania w umiejętności cyfrowe, które wspierają konkurencyjność, innowacyjność i zdolność Litwy do absorpcji technologii, a także stymulują przechodzenie na gospodarkę bardziej opartą na wiedzy i o wyższej wartości dodanej.
- (15) Litewska gospodarka jest stosunkowo zasobochłonna, o wysokim stopniu uzależnienia od importu energii i surowców. Produktywność zasobów jest niska, a zużycie energii – wysokie, szczególnie w sektorze mieszkaniowym i transportowym. Zwiększone inwestycje w efektywność energetyczną, zwłaszcza w sektorze budynków i krajowej produkcji energii ze źródeł odnawialnych, pomogłyby w transformacji w kierunku ekologicznej gospodarki i zapewniłyby jej bardziej zrównoważoną ścieżkę wzrostu, a jednocześnie zmniejszyłyby zależność od importu energii.
- (16) Litwa wciąż odznacza się niską dostępnością międzynarodową pod względem transportu kolejowego, drogowego, morskiego oraz lotniczego i wymaga dalszej integracji z resztą Europy. Lepsza jakość sieci połączeń zwiększyłaby wydajność gospodarki i pozwoliłaby jej w pełni wykorzystywać jednolity rynek. Wyniki sektora transportu znajdują się znacznie poniżej średniej UE pod względem zasięgu sieci drogowej i kolejowej w ramach TEN-T, inwestycji w badania naukowe i innowacje w sektorze transportu, zrównoważonego rozwoju i bezpieczeństwa ruchu drogowego. Ruch kolejowy jest zdominowany przez przepływy wschód-zachód, natomiast oś północ-południe jest nadal słabo rozwinięta. W związku z tym potrzebne są znaczne inwestycje w celu opracowania zrównoważonej, odpornej na zmianę klimatu, inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T oraz zapewnienia jej dostępności, a także w celu propagowania zrównoważonej mobilności w miastach. Co więcej, w ciągu ostatnich 5 lat znacznie zwiększyły się emisje gazów cieplarnianych z transportu drogowego. Synchronizacja litewskiego systemu elektroenergetycznego z europejską siecią kontynentalną ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w całym regionie Morza Bałtyckiego.

- (17) Różnice regionalne na Litwie są większe niż średnia UE i w ciągu ostatnich dwóch dekad stale się powiększały. Korzyści płynące z szybkiej konwergencji gospodarczej Litwy są najbardziej odczuwalne w dwóch obszarach metropolitalnych. W regionach z przewagą obszarów wiejskich, które stanowią większość terytorium i na których żyje niemal 55 % ludności, odnotowuje się znaczny spadek liczby ludności wynikający z ograniczenia dostępu do wysokiej jakości usług publicznych. Znaczne różnice społeczno-ekonomiczne w kraju pokazują, że niektóre regiony mają wyjątkowe potrzeby w zakresie inwestycji. Wyzwaniem pozostaje również zwiększenie powiązań między sąsiadującymi ze sobą litewskimi regionami, w tym połączeń transportowych i cyfrowych.
- (18) W celu poprawy wydajności inwestycji publicznych władze Litwy zaktualizowały zasady przygotowywania i wybierania projektów inwestycyjnych finansowanych z budżetu państwa. Od 2018 r. wszystkie nowe projekty inwestycyjne powinny być oceniane pod kątem kosztów i korzyści oraz powinny spełniać dodatkowe kryteria wyboru. Chociaż jest to ważny pierwszy krok, potrzebne są dalsze działania, aby zmaksymalizować wpływ inwestycji publicznych na zwiększenie potencjału długoterminowego wzrostu gospodarczego i rozwiązanie problemu rosnących różnic między regionami. Władze rozpoczęły przegląd systemu budżetowania publicznego w celu wydłużenia horyzontu czasowego dla budżetu i wzmocnienia powiązania między wydatkami a ogólnymi celami gospodarczymi. Kluczowe znaczenie ma zagwarantowanie, aby nowy system planowania inwestycji strategicznych był gotowy na proces budżetowania na lata 2021–2023 oraz rozpoczęcie nowego unijnego cyklu finansowania w 2021 r.
- (19) Litwa nie ma pojedynczej strategii na rzecz badań naukowych i innowacji. Obszar ten charakteryzuje się rozdrobnieniem działań i mnogością systemów wsparcia, którym brakuje synergii. Istnienie kilku agencji wykonawczych niestosujących wspólnie uzgodnionego podejścia do wspierania polityki badań naukowych i innowacji jeszcze bardziej komplikuje złożony system zarządzania, który wydaje się ograniczać dostęp użytkowników do licznych dostępnych instrumentów. Ten stan rzeczy jest szczególnie szkodliwy dla współpracy między środowiskiem naukowym a przedsiębiorstwami, a także hamuje innowacyjność. Nowy podział odpowiedzialności za politykę badań naukowych i innowacji między Ministerstwem Gospodarki i Innowacji a Ministerstwem Edukacji i Nauki nie przyczynił się jeszcze do stworzenia spójnych ram polityki zapewniających synergiczne systemy wsparcia, które byłyby dostępne za pośrednictwem punktu kompleksowej obsługi dla potencjalnych beneficjentów.
- (20) Programowanie funduszy UE na okres 2021–2027 mogłoby pomóc w wyeliminowaniu niektórych braków wskazanych w zaleceniach, w szczególności w obszarach objętych załącznikiem D do sprawozdania krajowego⁶. Pozwoliłoby to Litwie na jak najlepsze wykorzystanie tych funduszy w odniesieniu do wskazanych sektorów, z uwzględnieniem różnic regionalnych.
- (21) W ramach europejskiego semestru w 2019 r. Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Litwy, którą opublikowała w sprawozdaniu krajowym na 2019 r. Komisja oceniła również program stabilności na 2019 r. i krajowy program reform na 2019 r., a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Litwy w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej na Litwie, ale także ich zgodność z unijnymi przepisami i wytycznymi, ze względu na konieczność

⁶

SWD(2019) 1014 final.

wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu unijnym wkładu w przyszłe decyzje krajowe.

- (22) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności na 2019 r. i jest zdania⁷, że – zgodnie z przewidywaniami – Litwa spełni warunki paktu stabilności i wzrostu,

NINIEJSZYM ZALECA Litwie podjęcie w latach 2019 i 2020 działań mających na celu:

1. Zwiększenie przestrzegania przepisów prawa podatkowego i rozszerzenie bazy podatkowej o źródła, które wywierają mniej szkodliwy wpływ na wzrost gospodarczy. Rozwiązanie problemu nierówności dochodowych, ubóstwa i wykluczenia społecznego, w tym przez poprawę struktury systemu podatkowego i systemu świadczeń.
2. Poprawę jakości i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach, w tym systemu kształcenia dorosłych. Poprawę jakości, przystępności cenowej i wydajności systemu opieki zdrowotnej.
3. Skoncentrowanie polityki gospodarczej związanej z inwestycjami na innowacjach, efektywności energetycznej i efektywnym gospodarowaniu zasobami, zrównoważonym transporcie i połączeniach międzysystemowych, z uwzględnieniem różnic regionalnych. Stymulowanie wzrostu wydajności przez zwiększenie wydajności inwestycji publicznych. Opracowanie spójnych ram polityki w celu wspierania współpracy między światem nauki a przedsiębiorstwami oraz konsolidację agencji wykonawczych ds. badań naukowych i innowacji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

⁷

Na mocy art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.